

2 Οκτωβρίου 2020

Όσιος Ιωσήφ Ησυχαστής: Περί της του κόσμου ματαιότητας

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Χαριτωμένες παραινέσεις](#)

Όσιος Ιωσήφ Ησυχαστής (Εικόνα αγιογραφείου Ιεράς Μονής Ταξιαρχών Επιδαύρου).

Περί της του κόσμου ματαιότητος

Ποίημα

Όσιου Ιωσήφ Ησυχαστή

Ο κόσμος είναι μάταιος, όλοι τον θεωρούμε,
φωνάζει ο Εκκλησιαστής πως όλα ματαιότης·
ματαιοτήτων τρισάριθμε τα πάντα ματαιότης.

Όλοι μας το ακούμεν, πολλοί το μελετούμεν,
αλλ' ο εχθρός μας απατά και δεν υποχωρούμεν·

τους οφθαλμούς μας έκλεισε με την ματαίαν ύλην
και δι' αυτό δεν βλέπομεν το τέλος μας που λήγει.
Ωσαύτως μας εσκέπασε τον νουν με μιαν ομίχλην,
διά να μην διακρίνωμεν το πάθος που μας πνίγει.

Όντως εξίσταμαι, αδελφέ, ομόψυχε, γνωστέ μου,
φίλε μακράν, πλησίον μου, μονάζων, Χριστιανέ μου,
εξ ολοκλήρου βλέπων σε με άκραν προθυμίαν
στην ύλην να βυθίζεσαι μ' ακόρεστον μανίαν,

πάσχεις, ιδρώνεις, αγρυπνείς πως να σύναξης ύλην
χωρίς ποσώς να εννοής στο τέλος τι θα γίνη.

Μάταια πάντα αδελφέ, πηλός, σκουριά και σκόνη
και στο μηδέν γυρίζονται οι κόποι σου κι' οι πόνοι·

υβρίζεις και σε υβρίζουνε, μαλώνεις και θυμώνεις,
κι' ωσάν να είσαι αθάνατος με τους λοιπούς μαλώνεις.

Ξύπνησε ολίγον αδελφέ, στρέψε και δεξ το χώμα
και πίστευσον πως αληθώς έτσι θα γίνουν όλα.

Συ μόνον καταστρέφεσαι και την ψυχήν σου βλάπτεις
και εν ώρα του θανάτου σου πικρώς θ' αναστέναξης.

Αλλά και λόγον φοβερόν εις τον Θεόν θα δώσης,
διότι γίνεσαι αίτιος σ' αυτούς όπου μαλώνεις

επειδή και ταραάζονται, αγανακτούν, γογγύζουν
και την ψυχούλαν τους πικρώς στο πάθος την βυθίζουν
και τότε τι σε ωφέλησαν προσευχές και νηστείες,
γονυκλισίες και σταυροί και οι ολονυκτίες

και όλα τα επίλοιπα πάντα τα θεία έργα,
αν την αγάπην έρριψας των αρετών μητέρα
κύμβαλον γαρ γεγένηκας ως ειπείν αλαλάζον,
αν απ' αγάπη είσαι γυμνός, οι απόστολοι διδάσκουν

Πολλοί πολλά εμοίρασαν διά ελεημοσύνην
και μερικοί τα σκόρπισαν διά ακτημοσύνην
και επειδή δεν φρόντισαν τα πάθη τους να βγάλουν
και στην αγάπη του Χριστού δεν ζήτησαν να φθάσουν,

εξέχασαν πως μάταια είναι του κόσμου όλα
και έφθασαν να μάχωνται, οίμοι, για μια βελόνα
και ό,τι πρώην έρριψαν διά αρετήν την θείαν,
διπλά κατόπιν σύναξαν διά πλεονεξίαν.

Φευ, πονηρέ διάβολε, της σης κακοτεχνίας
και άνθρωπε αδιάκριτε, της σης υλομανίας.
τι θησαυρίζεις, τι μοχθείς, την ύλην να μαζεύης,
αφού μικρόν απέρχεσαι και τίποτε δεν παίρνεις.

Άλλοι τα βρίσκουν και τα τρων, τα κρύπτουν ή τα χάνουν
κι' εσύ μ' απίστους κρίνεσαι από τον Κριτή επάνω.

Πάυσε λοιπόν να διοικής κακώς τον εαυτόν σου
και γίνε μόνος σου κριτής όλων των πράξεων σου.

και προτού ν' έλθη ο θάνατος, κάν' το καλό σου μόνος
και μην ελπίζης σ' άλλονε να σου το κάμει όλως.

Μονότατος ελέησον, λειτούργησε, προσεύχου,
και μην περιγελάς σαυτόν να λες στον άλλον: εύχου.

Άδηλα γαρ τα των λοιπών, αν κάμουν ή δεν κάμουν,
και συ μωρός κι' ανόητος, που αφίεσαι εις άλλον,
εσύ τελωνεία περνάς, εσύ φρικώδεις κρίσεις
και θ' αναμένης να σου 'ρθούν των άλλων αι δεήσεις.

Βαβαί, της ώρας της φρικτής, που η ψυχή κλονείται,
τρέμει, φοβείται, αδημονεί, ζητεί μέρος κρυβήναι
και συ προσμένεις να σου 'ρθούν οι ξένες ευποιίες,
να σε ελευθερώσουνε της ώρας, φευ, εκείνης.

Φευ, της ταλαιπωρίας σου και της μικρονοίας,
πού πίστευες και ήλπιζες σε ξένων καλοσύνες.

και διατί, αγαπητέ, τώρα να μην στείλης
να παν' ως δώρο στον Χριστόν κακείθεν να ελπίζης,
αφού δες που είναι μάταια τα πάντα ματαιότης
και γυμνοί απερχόμεθα πάσα η ανθρωπότης.

Ο κόσμος ούτος, αδελφέ, είναι μια εξορία,
διά των Προπατόρων μας, φησί, την αμαρτία
κι' ερχόμεθα οι γηγενείς πληρούντες τον κανόνα
και μετ' ολίγον φεύγομεν σε αληθινόν αιώνα.

Τι οφλητέον το λοιπόν εις τον κανονισμένον,
ειμή να κλαίη, να θρηνή, να μην χάση το μέλλον;
Ωσαύτως τι χρειάζονται οι μέριμνες του κόσμου,
τα πλούτη, τα υπάρχοντα και οι μόχθοι του ανθρώπου,

αφού 'ναι όλα μάταια και πάλιν ματαιότης
και όσοι ταύτα προτιμούν τους σκότισε η τυφλότης
και μέλει να θρηνήσωσι, φευ μοι, την ώραν εκείνην,
όπου χωρίζεται ή ψυχή απ' το σώμα, οίμοι!
Πόσος κλαυθμός και δάκρυα τρέχουν την ώραν εκείνην!

που δεν γνωρίζεις πού θα πας, μηδέ το τι θα γίνης
και τώρα χάνεις τον καιρό σε μέριμνες και τύρβεις
και αλησμονείς ότι θα 'ρθή ο χωρισμός εκείνος
και ότι χώμα θα γενής, δεν θες να εννοήσης
που διά σε εγένετο όλη αυτή η κτίσις

και όταν συ θα κολαστής, όλα πήγαν χαμένα,
όπου θυσίασε ο Χριστός, διά να σώση εσένα
και συ δικαίως έπαθες, ο δε Χριστός λυπήται,
που ήκουσες τον διάβολον, τον δε Χριστόν παρείδες,

όπου Αυτός σταυρώθηκε, διά να σε ελευθέρωση,
και συ εκαταφρόνησες αγάπην Του την τόσην.
Σύνες λοιπόν, αγαπητέ, και κλαύσον καθ' ημέραν,
γίνωσκε ότι ο εχθρός δεν ελεεί κανέναν,

αλλ' όσον ζης σε απατά, χρόνους μακρούς σου δείχνει,
στες μέριμνες τες πρόσκαιρες με πρόφασιν σε ρίχνει,
διά να μην προσεύχεσαι, μετανοής και κλαύσης
και σ' ελεήση ο Θεός κι' ο πονηρός σε χάση,

θέλων να σ' έχη σύντροφον εν ώρα του θανάτου
καυχώμενος πως χριστιανούς έχει στον άδη κάτω,
φιλονικών με τον Χριστόν ότι μέσα στον άδη
έχει πολλούς των μοναχών του νόμου παραβάτες

και δικαιολογούμενος, ότι δεν είναι μόνος,
που στον Θεόν προσέκρουσε, αλλά και πλήθος κόσμος,
που πάντες θα ακούσωσι, φευ μοι, την ώρα εκείνη,
πορεύεσθε από' μένανε πάντες κατηραμένοι

εις το πυρ το αιώνιον μετά των διαβόλων,
αφού καταφρονήσατε εμέ Θεόν των όλων.
Όπερ, μη γένοιτο, Χριστέ, τοιαύτα να ιδούμεν,
ν' ακούσωμεν, να πάθωμεν, να σε υστερηθούμεν,

αλλά εσύ 'μας φώτισον ν' αφήσωμεν τα πάντα
και σε να αγαπήσωμεν εις τους αιώνας πάντας.

Αμήν.

Από το βιβλίο του Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού, "Θείας Χάριτος εμπειρίες, Γέροντας Ιωσήφ ο Ησυχαστής, Επιστολιμαία βιογραφία - Ανέκδοτες επιστολές και ποιήματα", Ψυχωφελή Βατοπαιδινά, έκδοση Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου.